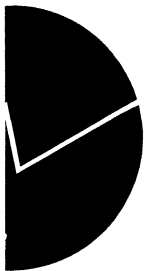

Bjørn Olsen

**Prøveundersøkelse om 1-3 dagers
sykefravær i sentral sykefravær-
statistikk**
Dokumentasjon

Innhold

Sammendrag	3
1. Innledning	4
2. Utsendelse av varselbrev	4
3. Skjemautsendelse	5
4. Henvendelser i forbindelse med skjemautsendelse	5
5. Skjemakontroll	6
6. Tilbakemeldinger pr. 31. mai 1997	6
7. Skjemainngangen	7
8. Variasjoner i svarprosent	7
9. Revidering av spørreskjemaet	8
10. Vedlegg	9
De sist utgitte publikasjonene i serien Notater	16

Sammendrag.

Som ledd i etableringen av en sentral sykefraværstatisikk skal Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (seksjon 260) gjennomføre kvartalsvise utvalgsundersøkelser om sykefravær fra 1 -3 dager. I hovedsak vil dette omfatte det egenmeldte sykefraværet. Undersøkelsen omfatter et representativt utvalg på 10 000 bedrifter som skal innlevere summariske tall for sykefravær fra 1 til 3 dager og startet opp 3. kvartal 1997. Imidlertid ble det foretatt en prøveundersøkelse i et utvalg på 1000 bedrifter i 1. kvartal 1997 som tok sikte på å prøve ut spørreskjemaet og innsamlingsrutinene. Det er erfaringene fra denne prøveundersøkelsen som er tema for dette notatet.

Notatet tar for seg de ulike trinn i denne undersøkelsen og de tilbakemeldinger vi fikk fra bedriftene. Noen av disse henvendelsene ga grunnlag for visse endringer i skjemaforming og utsendelsesprosedyrer. Imidlertid var det bare et mindretall av henvendelsene som direkte vedrørte skjemautfyllingen. Vanskelig tilgjengelige data samt utregning av dagsverk med sykefravær var hovedproblemene som ble rapportert i denne sammenheng. Hovedvekten av tilbakemeldingene dreide seg om oppførte bedrifter som i alt utgjorde 43 stykker.

Videre listes det opp enkelte registrerte feil ved de innkomne skjemaene og en kurve over skjemainngangen blir presentert. Ved purretidspunktet - ca. to uker etter fristens utløp - hadde halvparten av skjemaene kommet inn. Sluttstrek for innregistrering ble satt den 31. mai. Da hadde i alt 70 prosent av bedriftene innlevert skjema, noe som må betraktes som en tilfredsstillende svarprosent i en frivillig undersøkelse. En fordeling på næringsgrupper og bedriftsstørrelse viste enkelte variasjoner i svarprosent. Bl.a. var svarprosenten lav i næringsgruppen, «Finansiell tjenesteyting og forsikring» (35 prosent) og blant de minste bedriftene med 1 - 4 ansatte (59 prosent).

1. Innledning.

Modellen for innhenting av data over sykefraværet i en sentral sykefraværsstatistikk bygger på to deler; registerdelen og utvalgsdelen. Registerdelen er basert på trygdekontorenes registreringer av Sykmeldingsattest IA i sykepengerutinen. Disse registreringene omfatter alt legemeldt sykefravær grunnet egen sykdom samt tilfeller med sykepenger for arbeidstakere på tiltak både i privat og offentlig sektor.

Det egenmeldte sykefraværet fra en til tre dager faller utenom denne registreringsrutinen og må innhentes på annen måte. Med hensyn til denne typen sykefravær er det den enkelte bedrift som representerer den viktigste datakilde, og en statistikkproduksjon skal i dette tilfelle bygge på en bedriftsbasert utvalgsundersøkelse bestående av 10 000 bedrifter innen både privat og offentlig sektor. Det skal her på kvartalsvis basis innrapporteres summariske tall for alt 1 - 3 dagers sykefravær fordelt på kjønn. Det vil si at både egenmeldt og legemeldt sykefravær med denne varigheten vil inngå i utvalgsundersøkelsen. Det vil i skjemaet bli spurt etter tall for antall sykefraværstilfeller, personer med sykefravær, sykefraværstidspunkter og dagsverk tapt pga. sykefravær. SSB vil ha ansvaret for driften av denne undersøkelsen som starter opp 3. kvartal 1997.

Før iverksettelsen av utvalgsundersøkelsen gjennomførte SSB en prøveundersøkelse i 1. kvartal 1997 med henblikk på å teste ut opplegget for datainnsamlingen. Et utvalg på 1000 bedrifter ble tilsendt en foreløpig versjon av spørreskjemaet med oppfordring om å fylle ut dette og gi tilbakemeldinger om eventuelle problemer med utfyllingen, forståelsen av skjemaets veiledning, tilgangen på de aktuelle dataene etc. Vi skal i det følgende ta for oss denne prøveundersøkelsens forløp og de responser den avstedkom.

2. Utsendelse av varselbrev.

Den 10. januar ble det sendt ut et brev til de 1000 utvalgte bedriftene med informasjon om den forestående prøveundersøkelsen. (Se vedlegg). Et prøveeksemplar av spørreskjema var dessuten vedlagt for at bedriftene kunne forberede seg og legge til rette for den type dataregistrering prøveundersøkelsen la opp til. (Se vedlegg). Foruten å informere om prøveundersøkelsen og sykefraværsstatistikken generelt ble bedriftene i brevet oppfordret til å gi tilbakemeldinger til SSB dersom de fant spørreskjemaet problematisk eller de forhåndsstrykte bedriftsdataene (dvs. bedriftens navn, nummer adresse og antall ansatte) på det vedlagte prøveskjemaet ikke stemte.

Det ble i alt registrert 40 tilbakemeldinger i forbindelse med utsendelse av varselbrev. Halvparten (dvs. 21) av disse henvendelsene dreide seg om bedrifter som var opphørt, noe som tydet på at utvalgsfilen inneholdt enkelte data (fra bedriftsregisteret) som ikke var tilstrekkelig oppdatert. Flere av de øvrige tilbakemeldingene hadde også sammenheng med dette; bl.a. syv meldinger om adresseforandring, fem meldinger om omorganisering og endring i antall ansatte. I tillegg ble det mottatt 15 retursendte konvolutter fra postverket. 11 av disse ble utsendt på nytt med ny adresse mens de fire resterende var opphørt i følge bedriftsregisteret. Tallet på opphørte bedrifter var m.a.o. oppe i 25 stk. etter opptelling ved utgangen av mars, like før utsendelse av prøveundersøkelsens endelige spørreskjema.

Bare seks av henvendelsene vedrørte problemer med selve spørreskjemaet og opplegget for dataregistrering. For øvrig var det to bedrifter som meldte fra om at de ikke ønsket å delta i undersøkelsen og ba om å bli strøket fra utvalgslisten. Tilbakemeldingene ga ikke grunnlag for revidering av spørreskjemaet, men det ble imidlertid gjort en tilføyelse i den veiledende teksten som presiserte hvordan sykefraværet for deltidsarbeidende som ikke jobber daglig skal registreres.

3. . Skjemautsendelse.

Utsendelse av spørreskjema og informasjonsbrev fant sted i uke 14. Utvalgsfilen var da blitt korrigeret og oppdatert på grunnlag av de tilbakemeldinger vi fikk angående adresseforandringer, navneendringer og organisatoriske endringer. Til sammen 27 bedrifter var på dette tidspunktet strøket av utvalgsfilen. (25 opphørte bedrifter og to som ikke ønsket å delta). Disse er ikke blitt erstattet med nye bedrifter. Nynorske versjoner av spørreskjema og informasjonsbrev var også blitt trykket og ble sendt ut til bedrifter i de kommunene som hadde nynorsk som offisiell målform.

4. Henvendelser i forbindelse med skjemautsendelse.

De henvendelsene vi umiddelbart mottok etter skjemautsendelsen tydet på at den fastsatte fristen den 18. april ble i knappest laget for enkelte bedrifter. De som ringte og ba om forlenget frist, hadde mottatt brevet bare få dager før fastsatt frist. Dette skyldtes at skjemaene var blitt videresendt internt i bedriften.

Ni henvendelser vi mottok etter skjemautsendelse vedrørte problemer med utfyllingen:

Fire bedrifter meldte om at deres edb baserte rutiner for registrering av sykefravær ikke var tilpasset spørreskjemaets struktur og de variabler som ble etterspurt. Disse fire bedriftene måtte basere seg på en arbeidskrevende manuell optelling av det aktuelle sykefraværet. Én av disse bedriftene meldte samtidig fra om at de trakk seg fra undersøkelsen pga. dette mens de øvrige tre opplyste om at de vurderte å gjøre det samme. De fikk imidlertid «betenkningsstid» og en forlenget innleveringsfrist.

Tre bedrifter meldte om problemer med beregning av dagsverk med sykefravær. To av disse bedriftene hadde en stor andel deltidsansatte som det var vanskelig å beregne stillingsandeler for. Bl.a. gjaldt dette et vikarbyrå der de ansatte hadde svært varierende arbeidstid fra uke til uke. En utregning av dagsverk med sykefravær måtte i så fall skje på manuell basis, noe som bedriften anså som en lite overkommelig oppgave. Den tredje av disse bedriftene hadde en stor andel medarbeidere som jobbet på timebasis og som det ikke ble registrert sykefravær for.

Ellers fikk vi opplyst fra to av bedriftene som var rederier, at det ikke ble registrert korttidssykefravær blant sjøfolk.

I tillegg til disse henvendelsene fikk vi enkelte andre spørsmål om utfylling av skjema fra oppgavegivere. Disse spørsmålene dreide seg stort sett om uklarheter rundt de betegnelse som ble brukt i skjemaet og hadde åpenbart sammenheng med at veiledningen ikke var blitt lest grundig nok.

Dessuten kom det også denne gang inn meldinger om opphørte bedrifter eller organisatoriske endringer (sammenslåinger, oppkjøp etc.). Enkelte spørsmål om avgrensninger mht. antall ansatte berørt av registreringen ble også stilt, noe som bla. hadde bakgrunn i omorganiseringer. I noen tilfeller fikk bedriften selv fastsette avgrensningen på grunnlag av tilgjengelige data. Av disse telefonsamtalene framkom det også at enkelte større bedrifter ikke hadde observert at sykefraværstallene bare skulle gjelde utvalgte avdelinger eller filiaer. Det virket heller ikke som om alle hadde lagt merke til det forhåndstrykte antallet ansatte på skjemaet.

5. Skjemakontroll

Kontroller av inkomne spørreskjemaer (basert på optisk lesing) i midten av mai måned avdekket feil ved 67 stykker. En gjennomgang av disse ga følgende oversikt over feil og mangler ved utfyllingen:

- 1). For høyt antall sykefraværsdager (kontroll: 3 x ant. tilfeller): 23
- 2). Ikke oppgitt dagsverk med sykefravær: 19
- 3). Åpenbart feil oppgitt dagsverk med sykefravær: 3
- 4). Sannsynligvis oppgitt timeverk i stedet for dagsverk: 6
- 5). Ikke fordelt dagsverk med sykefravær på kjønn: 2
- 6) Ikke oppgitt personer med sykefravær: 5
- 7). Ikke oppgitt sykefraværsdager: 2
- 8). Bedriftens registreringssystem stemmer ikke med skjemaets struktur: 4 (derav 2 med egen vedlagt statistikk).
- 9). Inkonsistente/uforståelige tall: 3

Denne oversikten viser at enkelte bedrifter har hatt problemer med å avgrense sykefraværstilfellene til kun å gjelde de mellom én og tre dager. Ved å multiplisere antall sykefraværstilfeller med tre framkom det altså 23 tilfeller der de oppførte sykefraværsdagene oversteg produktet av dette regnestykket - dvs. at sykefraværstilfeller lengre enn tre dager må ha inngått i de innrapporterte tallene. Dette kan bl.a. skyldes at man har oversett avgrensningen av sykefraværstilfellene eller det kan ha sammenheng med uklarhet knyttet til definisjonen av sykefraværsdager og sykefraværstilfeller.

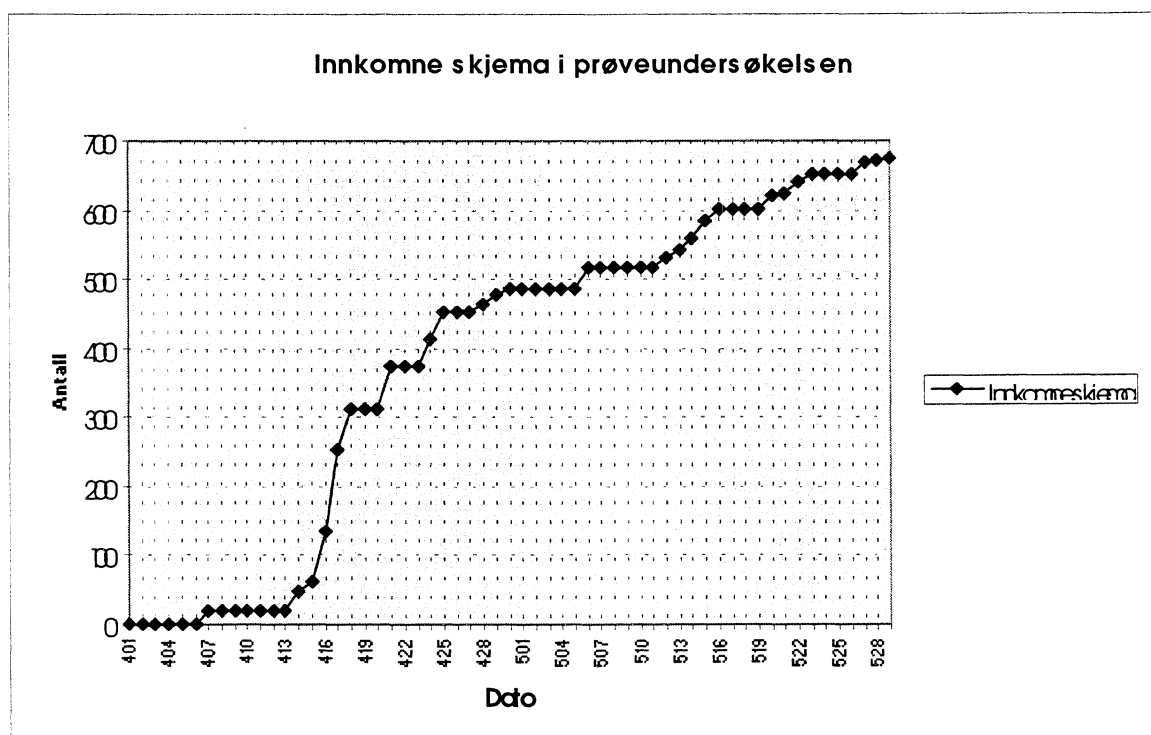
19 bedrifter hadde ikke oppgitt dagsverk med sykefravær. I hovedsak skyldtes dette problemer med å fastsette stillingsandelen som inngår i utregningen av denne størrelsen. Ellers var det seks bedrifter som åpenbart opererte med timeverk i stedet for dagsverk og fire bedrifter som ikke hadde sykefraværstall tilpasset spørreskjemaet. To av disse hadde vedlagt sin egen statistikk med enkelte tall som lot seg overføre til to av kolonnene i vårt skjema. Alle de 67 bedriftene ble kontaktet, og de fleste skjemaer ble korrigert så langt det lot seg gjøre.

6. Tilbakemeldinger pr. 31. mai 1997.

En oppsummering pr. 31. mai av tilbakemeldingene viste at i alt 58 bedrifter av ulike grunner hadde meldt frafall fra undersøkelsen. 43 av disse var bedrifter som hadde opphørt. Seks bedrifter kunne ikke oppgi tilfredsstillende tall da deres sykefraværdata ikke kunne tilpasses vårt skjema uten et omfattende manuelt arbeid det ikke var tid eller kapasitet til. Tre bedrifter (herunder et sykehjem og et sykehus) oppga stort arbeidspress som frafallsårsak, to bedrifter (begge rederier) hadde ingen registrering av korttidssykefravær blant sine sjøfolk som inngikk i undersøkelsen, mens én av bedriftene bare var i drift i sommermånedene. For øvrig var det tre bedrifter som meldte fra om at de ikke ønsket å delta uten å oppgi nærmere begrunnelse for dette ut over å vise til den lovpålagte oppgavebyrden i næringslivet generelt.

7. Skjemainnngangen.

Pr. 31 mai var det i alt registrert 676 inkomne skjemaer. Dette tilsvarer en svarprosent på 70 når man trekker fra de 43 bedriftene som hadde opphørt (dvs. et reelt utvalg på 957 bedrifter) og må anses som en tilfredsstillende respons i en frivillig undersøkelse. (For nærmere beskrivelse av responsen på prøveundersøkelsen henviser vi til vedlegg). Figuren nedenfor viser utviklingen i skjemainnngangen i form av en kumulativ kurve. Vi ser en bratt stigning ved innsendingsfristen den 18. april og en viss utflating i skjemainnngangen ved månedsskiftet april/mai. Utsendelse av purrebrev fant sted den 5. mai med ny innsendingsfrist den 16. mai. Halvparten av skjemaene var kommet inn på purretidspunktet. En ny jevn stigning i skjemainnngangen finner sted i forbindelse med den nye fristen.

8. Variasjoner i svarprosent.

Vedleggstabell 1 viser enkelte variasjoner i svarprosent i forhold til bedriftenes respektive næringsgruppe (SSB's 10 nivå næringsgruppering basert på NACE koden). Vi ser av tabellen at næringsgruppe 8, «Finansiell tjenesteyting og forsikring» ligger lavest med en svarprosent på 35, dvs. bare halvparten av svarprosenten for utvalget totalt.

Vi har ikke hatt mulighet til å få brakt på det rene hva dette skyldes, men på bakgrunn av enkelte tilbakemeldinger vi har fått fra noen banker ser det ut til at sykefravær innen denne næringen ofte registreres på sentralt hold. Det vil si at den enkelte bankfilial som har mottatt skjema, ikke har hatt disse tallene tilgjengelig i noe edb system. Skjemaet er da antakeligvis i en del tilfeller ikke blitt vidresendt til den nærmeste sentrale foretaksenheten der sykefraværstallene finnes registrert, men blitt liggende ubesvart i filiaen. I utvalgsundersøkelsen for 3. kvartal 1997 er det gjort endringer i prosedyren for skjemaets utsending for å hindre at slike mulige flaskehals oppstår, i det skjemaene heretter skal adresseres til foretaket sentralt dersom det dreier seg om flerbedriftsforetak.

Ser vi på fordelingen som baserer seg på bedriftsstørrelse, er det de aller minste bedriftene med 1 - 4 ansatte som ligger lavest med en svarprosent på 59. Dette kan ha sammenheng med at man muligens kan finne litt mindre forståelse for nytten av slike undersøkelser i de mindre bedriftene. Enkelte tilbakemeldinger vi har fått fra små bedrifter kan tyde på dét. Det kan også være grunn til å anta at en del mindre bedrifter ikke har hatt sykefravær i det aktuelle kvartalet og dermed latt være å innlevere skjema.

Vi ser ellers at de største bedriftene med over 100 ansatte også ligger noe under den totale svarprosenten med sine 64 prosent. Vi må også i dette tilfelle basere oss på antakelser. Det mest nærliggende er å tro er at store bedrifter kan ha problemer med å oppgi tall dersom disse ikke kan hentes direkte ut av deres edb systemer, da en manuell registrering av sykefravær kan bli svært arbeidskrevende i bedrifter med mange ansatte.

9. Revidering av spørreskjemaet.

Spørreskjemaet har også vært til vurdering i Seksjon for statistiske metoder og standarder og Seksjon for dataregistrering. På grunnlag av de samtaler vi har hatt med disse seksjonene og de tilbakemeldinger vi har fått fra bedriftene, ble det besluttet å foreta enkelte mindre endringer i skjemaet. For det første bør det komme tydeligere fram at utfylling skal skje ved utgangen av kvartalet og at tallene spenner over hele kvartalet. Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk mottok allerede midt i første kvartal enkelte utfylte eksemplarer av de skjemaer som ble vedlagt varselbrevet som prøveeksemplar. Dette tydet på misforståelser mht. tidspunkt for utfylling og det gjeldende tidsrom for dataene. Det må m.a.o. settes av plass i skjemaet der det gjeldende kvartal presiseres i datoer, fra og med /til og med.

For det andre skal det opprettes et eget felt i skjemaet der oppgavegiver eventuelt kan korrigere de forhåndstrykte tallene på antall ansatte i stedet for at det føres opp i det åpne merknadsfeltet eller andre tilfeldig valgte steder på skjemaet. Dette vil gjøre den optiske lesingen enklere.

For det tredje vil det av hensyn til den optiske lesingen bli lagt inn en strekinndeling i kolonnene for tallrapportering samtidig som det tas med eksempler på hvordan tallene skal skrives. Tilsvarende eksempler på bokstaver vil også bli trykket på skjemaet.

For det fjerde blir informasjonen om taushetsplikt flyttet fra den veiledende teksten til informasjonsbrevet der den type opplysninger hører mer naturlig hjemme.

Ellers vil rekkefølgen på variablene som skal innrapporteres endres noe. Det vil i denne sammenheng si at personer med sykefravær plasseres i første kolonne og sykefraværstilfellene i annen kolonne. Det er grunn til å anta at denne rekkefølgen mer er i tåd med oppgavegivers resonnement når sykefraværsdata skal rapporteres. For øvrig bør avsnittet med definisjoner av de fire variabelene utelates. Disse variablene kan i stedet presiseres nærmere i den veiledende teksten for utfylling av skjema.

Når det gjelder adressering av skjemaene, ble det som nevnt besluttet å bruke den juridiske enheten, dvs. foretaket, som adressat i de tilfellene den utvalgte bedriften inngår i et større foretak. Dette er formelt mer riktig samtidig som det er tidsbesparende, i det registrering av sykefraværsdata for den enkelte bedrift som oftest foretas på sentralt hold i større foretak. Man slipper da videresendelse av spørreskjema fra bedrifts- til foretaksnivå og de forsinkelser dette kan medføre.

Vedlegg

Tabell 1. Svarprosent etter næringsgruppe*. Prosent.

Næringsgruppe	Svarprosent	Bedrifter totalt i utvalget
I alt	70,6	957
01. Jordbruk, skogbruk og fiske	63,0	27
02. Utvinning av råolje og naturgass	71,4	7
03. Bergverksdrift og industri	81,2	69
04. Kraft- og vannforsyning	86,7	15
05. Bygge- og anleggsvirksomhet	69,7	188
06. Varehandel, vedlikehold og reparasjon, hotell og restaurant.	70,2	292
07. Transport og kommunikasjon.	66,3	92
08. Finansiell tjenesteyting og forsikring	35,0	20
09. Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting, utleievirksomhet.	69,9	93
10. Off. forvaltning, undervisning, helse og sosial, andre sos. og pers. tj. lønnet husarb. , internasj. organer	75,3	154

*Basert på SSB næringsgrupperingsstandard, 10 nivåer (m. utgangspunkt i NACE - koden).

Tabell 2. Svarprosent etter bedriftsstørrelse. Prosent.

Bedriftsstørrelse	Svarprosent	Bedrifter totalt i utvalget
I alt	70,6	957
1 - 4 ansatte	59,0	39
5 - 49 ansatte	72,7	609
50 - 99 ansatte	71,3	160
100 ansatte og flere	64,4	149

Tabell 3. Fordeling av utvalgsbedrifter og bedrifter med innlevert skjema, etter næringsgruppe*. Prosent

Næringsgruppe	Bedrifter i utvalget	Bedrifter m. innlevert skjema
I alt	957	676
	100	100
01. Jordbruk, skogbruk og fiske	2,8	2,5
02. Utvinning av råolje og naturgass	0,7	0,7
03. Bergverksdrift og industri	7,2	8,3
04. Kraft- og vannforsyning	1,6	1,9
05. Bygge- og anleggsvirksomhet	19,6	19,4
06. Varehandel, vedlikehold og reparasjon, hotell og restaurant.	30,5	30,3
07. Transport og kommunikasjon.	9,6	9,0
08. Finansiell tjenesteyting og forsikring	2,1	1,0
09. Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting, utleievirksomhet.	9,7	9,6
10. Off. forvaltning, undervisning, helse og sosial, andre sos. og pers. tj. lønnet husarb. , internasj. organer	16,1	17,2

*Basert på SSB næringsgrupperingsstandard, 10 nivåer (m. utgangspunkt i NACE - koden)

Tabell 4. Fordeling av utvalgsbedrifter og bedrifter med innlevert skjema, etter bedriftsstørrelse. Prosent.

Bedriftsstørrelse	Utvalg	Bedrifter m. innlevert skjema
I alt	957	676
	100	100
1 - 4 ansatte	4,1	3,4
5 - 49 ansatte	63,6	65,5
50 - 99 ansatte	16,7	16,9
100 ansatte og flere	15,6	14,2

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk

Postboks 8131 Dep

0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00

Telefaks: 22 86 49 73

GRAVCO A/S

VERKSEIER FURULUNDSVEI 39

0668 OSLO

Frist for innsending: 18. april 1997

Bedriftsnr.: 04414136

Antall ansatte i bedriften: 12

Blanketten skal leses maskinelt, og det er derfor viktig at utfyllingen blir utført nøyaktig. Bruk helst blå eller svart penn.

For mer informasjon se baksiden eller kontakt Bjørn Olsen, tlf.: 22 86 47 91 e-post: ols@ssb.no, eller Irene Tuveng, tlf.: 22 00 44 47 e-post: itu@ssb.no. Telefaksnr.: 22 86 49 96.

Gjelder 1. kvartal 1997**Sykefravær 1-3 dager i gjeldende kvartal**

	Antall sykefraværstilfeller	Antall personer med sykefravær	Antall sykefraværsdager	Antall dagsverk med sykefravær (korrigert for deltid)
Menn				
Kvinner				
I alt				

Evt. andre opplysninger:

Bedriftens kontaktperson:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Telefonnr.: _____

Telefaksnr.: _____

Rettledning til oppgaven

Registreringens omfang

Dataene som skal rapporteres, gjelder kun den angitte bedriften og ikke hele foretaket dersom bedriften er en del av et større foretak. Alle kategorier ansatte som bedriften har arbeidsgiveransvar for, skal tas med. Det vil si at også ansatte i kortere engasjementer eller vikariater skal være inkludert dersom de har hatt sykefravær fra én til tre dagers varighet i 1. kvartal.

Hva skal rapporteres?

Alt sykefravær med varighet 1-3 dager grunnet egen sykdom i kvartalet skal rapporteres inn. Dette gjelder både egenmeldt og legemeldt sykefravær. Fravær pga. barns sykdom eller av andre grunner skal *ikke* regnes med. Følgende data skal rapporteres samlet for hele bedriften fordelt på kjønn. De skal kun omfatte sykefraværstilfeller med varighet f.o.m. én t.o.m. tre dager:

- Antall sykefraværstilfeller
- Antall personer i alt med sykefravær
- Antall sykefraværsdager
- Antall dagsverk med sykefravær

Definisjoner

Sykefravær: Fravær legitimert ved legemelding eller egenmelding pga. egen sykdom.

Sykefraværsdag: Sykefravær en dag arbeidstakeren normalt skulle vært på jobb.

Sykefraværstilfelle: Én eller flere sammenhengende sykefraværsdager.

Dagsverk med sykefravær: Den arbeidsinnsatsen som bortfaller en sykefraværsdag når man samtidig tar hensyn til eventuelle deltidstillinger.

Hvordan går man fram ved utfyllingen?

1. **Antall sykefraværstilfeller.** Her føres opp det totale antall sykefraværstilfeller i perioden. En ansatt som har hatt flere 1 - 3 dagers sykefravær i perioden, telles følgelig flere ganger. Deltidsarbeidende som ikke jobber daglig, skal regnes som ett sammenhengende sykefraværstilfelle fra den første sykefraværsdagen til vedkommende er tilbake på jobb igjen. Det er imidlertid bare arbeidsdagene som skal telle som sykefraværsdager.
2. **Antall personer med sykefravær.** Her føres opp det faktiske antall ansatte som representerer fraværstilfellene. En ansatt med to eller flere 1-3 dagers sykefravær i kvartalet skal altså her kun registreres én gang.
3. **Antall sykefraværsdager.** Her oppgis det samlede antall sykefraværsdager som alle 1-3 dagers sykefraværstilfeller utgjør i kvartalet. Ferie-/fridager som faller i en fraværperiode, skal ikke regnes med. Deltidsarbeidende registreres kun med de dagene de skulle vært i arbeid.

4. **Antall dagsverk med sykefravær.** Her føres opp samlet antall dagsverk som bortfaller pga. 1-3 dagers sykefravær. For å komme fram til denne summen, må først beregne antall dagsverk med sykefravær for hver person. Er det snakk om heltidsansatte, telles hver sykefraværsdag som ett dagsverk med sykefravær. Dreier det seg derimot om deltidansatte, må man korrigere for stillingsandelen, dvs. multiplisere antall sykefraværsdager med stillingsandel (i prosent eller som brøk). Er stillingsandelen ukjent eller varierende for enkelte deltidansatte, kan man ta utgangspunkt i arbeidstakerens gjennomsnittlige antall arbeidstimer i (fraværs-) uken eller arbeidstid pr. dag dersom det ikke jobbes full dag. Stillingsandelen vil da framkomme ved dividere med henholdsvis full arbeidsuke eller hel arbeidsdag for den aktuelle yrkesgruppen.
5. **Evt. andre opplysninger.** Her kan det gis evt. kommentarer til skjema, veiledning og evt. feil i opplysningene som er gitt om bedriften.

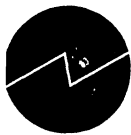
Eks. på beregning av dagsverk med sykefravær:

- En arbeidstaker som jobber 4 timer daglig, er syk i tre dager. Dette gir følgende dagsverk med sykefravær (Vi antar her at det er 7,5 timer i en normal hel arbeidsdag):
$$3 \cdot \frac{4}{7,5} = 1,6$$
- En arbeidstaker i en 60% stilling er syk én dag. Dette gir følgende dagsverk med sykefravær: $1 \cdot 0,6 = 0,6$
- En ansatt som arbeider i $\frac{3}{4}$ stilling og er syk i to dager, får følgende dagsverk med sykefravær: $2 \cdot \frac{3}{4} = 1,5$.
- En ansatt som jobber 25 timer i uken og har to dagers sykefravær, får dagsverk med sykefravær som følger:
$$2 \cdot \frac{25}{37,5} = 1,3$$
(Vi antar her at full arbeidsuke utgjør 37,5 timer).

Informasjon

Taushetsplikt

Oppgavene er undergitt taushetsplikt etter statistikklovens § 2-4. Statistisk sentralbyrå vil bruke opplysningene til å utarbeide offisiell statistikk, og til statistisk bruk for forskning og offentlig planlegging. Bruk av innsamlede data vil skje i samsvar med krav stilt av Datatilsynet. Opplysningene vil bli oppbevart og eventuelt tilintetgjort på en betryggende måte.

Til: utvalgte bedrifter

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
N-0033 Oslo
Tel.: +47-22 86 45 00
Fax: +47-22 86 49 73

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
8200 01 32450

Oslo, 10.01.97

Deres ref.: , Vår ref.:

Saksbehandler: Bjørn Olsen

Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk

Etablering av en sentral sykefraværstatistikk - En prøveundersøkelse

I forbindelse med etableringen av en ny sentral sykefraværstatistikk skal Statistisk sentralbyrå igangsette en ny bedriftsbasert undersøkelse som tar sikte på å samle inn data for sykefravær med varighet t.o.m. 3 dager. Denne statistikken skal i all hovedsak basere seg på Rikstrygdeverkets register over legemeldt sykefravær, men sykefravær 1 - 3 dager skal dekkes via Statistisk sentralbyrås utvalgsundersøkelse. Denne skal basere seg på et representativt utvalg bedrifter innen både privat og offentlig sektor som hvert kvartal vil motta skjema for registrering av data. Se vedlagt prøveeksemplar av skjemaet. (Dette er kun til orientering og skal *ikke* fylles ut nå). Den sentrale sykefraværstatistikken skal erstatte eksisterende fraværstatistikker (som bl.a. NHO's fraværstatistikk og AD's fraværstatistikk over statsansatte).

Før denne undersøkelsen igangsettes f.o.m. 3. kvartal 1997, vil vi gjennomføre en prøveundersøkelse. Formålet med denne er å prøve ut spørreskjemaet og innhente synspunkter fra oppgavegiverne. Deres bedrift er én av de bedriftene som i april måned vil motta vårt skjema og bli anmodet om å fylle ut dette for første kvartal 1997.

Den enkelte bedrift vil kunne dra nytte av dette datamaterialet dersom det får god nok kvalitet og tilstrekkelig omfang. Det vil da kunne bli aktuelt å tilberedde nøkkeltall, som f.eks. bedriftens fraværprosent i forhold til næringen totalt eller landsgjennomsnittet. Dette forutsetter imidlertid lite frafall og at skjemaet fylles ut så nøyaktig som mulig. For øvrig er en av de viktigste målsettingene for en sentral sykefraværstatistikk at den skal kunne bli et styringsredskap for myndighetene og arbeidslivets organisasjoner i arbeidet med å redusere sykefraværet.

Vedlagt følger et prøveeksemplar av det spørreskjemaet dere vil bli tilsendt i begynnelsen av april d. å. **Det vedlagte skjema er kun til orientering for at dere skal kunne tilrettelegge registreringssystemer for sykefravær i henhold til de dataene vi etterspør. Det skal altså *ikke* fylles ut og sendes inn nå.** Skjemaet er en foreløpig versjon, og det tas forbehold om mulige endringer i den endelige versjonen som kommer i april og som skal dekke 1. kvartal 1997.

Har dere spørsmål eller kommentarer til den kommende prøveundersøkelsen, kan dere ta kontakt med: Bjørn Olsen 22 86 47 91 eller Irene Tuveng 22 00 44 47.

Vennlig hilsen

Helge Nome Næsheim
(seksjonsleder)

Til: utvalgte bedrifter

Kongens gt
P.b. 8131 D
N-0033 O
Tel.: +47-22 86 45
Fax: +47-22 86 49

Postgiro/ Postal accou
0801 50530
Bankgiro/ Bank accou
8200 01 324

Oslo, 17.03.97

Deres ref.: , Vår ref.:

Saksbehandler: Bjørn Olsen

Etablering av sentral sykefraværstatistikk - En prøveundersøkelse

Vi viser til vårt orienteringsbrev av 10. januar d.å. og oversender herved spørreskjema for prøveundersøkelsen om sykefravær fra én til tre dager. Som tidligere nevnt, skal denne undersøkelsen dekke 1. kvartal 1997 og omfatte alt sykefravær med varighet 1 - 3 dager i perioden. Både egenmeldt og legemeldt sykefravær med denne varigheten skal regnes med.

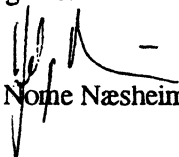
Prøveundersøkelsen er ment å være en forberedelse til en løpende kvartalsvis statistikk som vil inngå i en ny sentral sykefraværstatistikk som for tiden er under etablering og som på sikt vil erstatte eksisterende sykefraværstatistikker. Denne sentrale statistikken skal også omfatte sykefravær med varighet ut over tre dager, men dette datamaterialet hentes fra administrative registre slik at bedriftene ikke pålegges ny rapporteringsplikt i denne sammenheng. Med en sentral sykefraværstatistikk vil myndighetene og arbeidslivets organisasjoner kunne få et nyttig styringsredskap i arbeidet med å redusere sykefraværet.

Da dette er en prøveundersøkelse, legger vi særlig vekt på å bli informert om oppgavegivernes erfaringer med utfylling av spørreskjemaet. Skulle det være enkelte problemer med dette, ber vi dere notere i det åpne feltet i spørreskjemaet. Dette bør også gjøres dersom de forhåndstrykte datene ikke stemmer. Vi anbefaler imidlertid å lese nøye gjennom den veiledende teksten. For øvrig henviser vi til de aktuelle kontaktpersoner som står oppført på skjemaet dersom nærmere informasjon er ønskelig.

De dataene som rapporteres skal bare omfatte den utvalgte bedriften. Dette gjelder også dersom denne bedriften bare er en del av et større foretak - f. eks. en avdeling eller filial. Hvis registrering av sykefraværdata kun utføres sentralt i foretaket, videresendes dette brevet og skjemaet til den aktuelle sentrale instans. Det må da presiseres at dataene *kun* skal omfatte den utvalgte avdelingen eller filialen og ikke hele foretaket.

Vi minner ellers om at den enkelte bedrift vil kunne dra nytte av dette datamaterialet dersom det får tilfredsstillende kvalitet og tilstrekkelig omfang. Det kan da bli aktuelt å tilbakerapportere nøkkeltall, som f.eks. bedriftens fraværprosent i forhold til næringen totalt eller landsgjennomsnittet. Dette forutsetter imidlertid at skjemaet fylles ut så nøyaktig som mulig.

Vennlig hilsen

Helge Nome Næsheim (Seksjonsleder)

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Til: utvalgte bedrifter

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
N-0033 Oslo
Tel.: +47-22 86 45 00
Fax: +47-22 86 49 73

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
8200 01 32450

Oslo, 05.05.97

Deres ref.: , Vår ref.:

Saksbehandler: Bjørn Olsen

Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk

Etablering av sentral sykefraværstatistikk - En prøveundersøkelse

Vi viser til vårt brev av 17 mars d.å. med vedlagt spørreskjema for utfylling av tall vedrørende sykefravær fra én til tre dager i 1. kvartal med innleveringsfrist den 18. april d.å. Vi kan pr. idag ikke se å ha mottatt ferdig utfylt skjema fra deres bedrift. Vi regner med at dette skyldes en forsinkelse, og vi håper å ha mottatt skjemaet innen den 16. mai d. å. Dersom skjemaet allerede er sendt eller bedriften har fått avtalt utsettelse med oss, ber vi dere se bort fra denne purringen. Vi vil understreke at alle bidrag er betydningsfulle i denne prøveundersøkelsen. Vi er spesielt ute etter om bedriftene har problemer med utfyllingen av skjemaet. Det er avsatt egen plass på skjemaet for merknader. Hvis dere har spørsmål, kontakt Bjørn Olsen, tlf. nr. 22 86 47 91 eller Irene Tuveng, tlf. nr. 22 00 44 47.

Vennlig hilsen

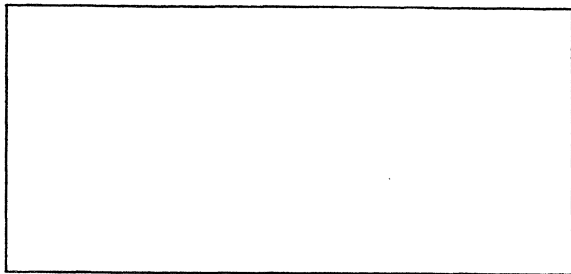
Helge Nome Næsheim
(Seksjonsleder)

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 97/34 P.E. Gjedtjernet: Inntekts- og formuesundersøkelsen for selskaper skattlagt med hjemmel i petroleumsskatteloven for årene 1991, 1992 og 1993. Dokumentasjon. 41s.
- 97/35 A. Langørgen: Faktorer bak variasjoner i kommunal ressursbruk til pleie og omsorg. 19s.
- 97/36 S.E. Førre: Registerdataene i lys av industristatistikken. 21s.
- 97/37 K. Gimming: Virkninger på prisutviklingen på naturgass i Vest-Europa ved innføring av felles karbonavgift. 40s.
- 97/38 F. Moen: Regional fordeling av salg og bortsett arbeid innen eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet 1995. 35s.
- 97/39 E. Holmøy og Ø. Thøgersen: Virkninger av strukturpolitiske reformer: Forslag til konkrete forskningsprosjekter. 67s.
- 97/40 E. Gulløy: Journalister og personvern - om personvernproblematikk og Datatilsynet. 37s.
- 97/41 E. Holmøy: En presisering av hva som skal menes med tilbudskurven for arbeid i en generell likevektsmodell. 10s.
- 97/42 A. Sundvoll og H.M. Teigum: IT i skolen 1997. Del 1: Tilstandsundersøkelse i skolene. Hovedresultater og dokumentasjon. 65s.
- 97/43 P. Schøning og K. Jonassen: Sammenligning av foreslåtte nasjonale tilpasninger av Corine Land Cover med andre arealklassifikasjonssystemer og systemer for arealstatistikk. 39s.
- 97/45 A. Katz, B.M. Larsen, K.S. Eriksen og T. Jensen: Transport og makroøkonomi - en samkjøring av GODMOD-3 og MSG-6. 62s.
- 97/46 S. Todsens: Nasjonalregnskap: Beregning av oljenæringene. 23s.
- 97/47 O.F. Vaage: Undersøkelse om voksenopplæring i Rogaland: Dokumentasjonsrapport. 33s.
- 97/48 E. Gulløy: Undersøkelse om personvern: Holdninger og erfaringer 1997. 76s.
- 97/49 H.M. Edvardsen, J. Mønnesland og K.Ø. Sørensen: Regional arbeidsdeling: Sogn og Fjordanes plass i norsk verdiskaping. 35s.
- 97/50 O. Rognstad: SSBs forslag til landbruksstilling 1999. 65s.
- 97/51 J.E. Sivertsen: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 1996. 38s.
- 97/53 S. Hansen og T. Skoglund: Sammenligning av data for sysselsetting og lønn fra ulike kilder. 30s.
- 97/54 S. Blom: Holdning til innvandrere og innvandringspolitikk: Spørsmål i SSBs omnibus i mai/juni 1997. 39s.
- 97/55 K. Mork: SSB-AVLØP: Fylkeshefte 1996. 203s.
- 97/56 Opplysninger om inntekt, formue og skatt i forløpsdatabasen Trygd-fobhistorie: Tilrådinger fra et utvalg. 52s.
- 97/57 E.J. Fløttum: Ordliste og definisjoner i økonomisk statistikk: Engelsk - bokmål - nynorsk. 166s.
- 97/58 T. Dale: Samordnet levekårsundersøkelse 1997 - panelundersøkelsen: Dokumentasjonsrapport. 87s.
- 97/59 H. Høie og A. Grønlund: Driftstypemodellen: Modell for tilrettelegging av jordbruksstatistikk for beregning av tap av næringsstoffer fra jordbruksarealene: Dokumentasjon. 37s.
- 97/60 A. Sundvoll: Undersøkelse om mødre med nyfødte barn. 36s.
- 97/61 S. Todsens: Nasjonalregnskap: Beregning av realkapitalbeholdninger og kapitalslit. 34s.
- 97/62 K. Mork: Utslepp og rensing av avløpsvatn: Datakvalitet og beregningsmåter. 64s.
- 97/64 H.M. Teigum: Barns helse og velferd 1996: Dokumentasjon og frafallsanalyse. 39s.

Notater

Tillatelse nr.
159 000/502

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway